

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף יג.

מה הן התירווצים שנאמרו ביישוב ב' הברייתות בענין זמן פדיון פטר חמור?

ברייתא א': פדיון פטר חמור לאלתר	ברייתא ב': לא פחות משלשים יום	
אם פדה בדיעבד פדוי	כך פודה לכתחילה	לרב נחמן
לומר שיפדה אותו לאלתר	עד שלשים יום לא עובר עליו	לרב ששת
לרבנן - דלא מקשי לבכור אדם	לר' אליעזר - דמקיש לבכור אדם	לרבא

כיצד קונים מן הגוי וכיצד הגוי קונה מישראל מטלטלים?

כשלא קיבל לדון בדיני ישראל	כשקיבל לדון בדיני ישראל	
קונה רק במעות	קונה רק במשיכה ¹	לריש לקיש משום ר' אושעיא
קונה רק במשיכה		לאמימר (בעמוד ב')

בכורות דף יג:

כיצד קונה ישראל מהישראל מטלטלים?

מדאורייתא	מדרבנן	
מעוה קונות ²	לא קונה ³	לר' יוחנן
קונה רק במשיכה		לריש לקיש

הלוקח גרוטאות מגוי והיה שם ע"ז, למ"ד משיכה קונה, מה הדין והטעם באופנים דלהלן?

רישא: עד שלא נתן מעוה משך - יחזיר	סיפא: משנתן מעוה משך - לא יחזיר	
הוי מקח טעות	לא הוי מקח טעות ⁴	לאביי
הוי מקח טעות ⁵	מחזי כע"ז ביד ישראל ⁶	לרבא

¹ כן תירצה הגמ' בעמוד ב' על מה שהקשתה לר"ל דס"ל שקונה הגוי רק במעות מדין "הלוקח גרוטאות מן הגוי" וכו', דמבואר שקונה במשיכה, ותירצה הגמ' שמיירי באופן שקיבל עליו הגוי לדון בדיני ישראל. אמנם בהמשך הביאה את רב אשי ורבינא שתירצו באופנים אחרים.

² פירש"י דכתיב בהקדש "ונתן הכסף וקם לו" ולומדים הדיוט מהקדש, ותוס' (בד"ה דבר) פירשו מגופיה דקרא דכתיב "או קנה מיד עמיתך" - דסתם קנין הוא בכס, כדכתיב "שדות בכסף יקנו" וכו'.

³ גזירה שמא יאמר לו "נשרפו חטיך בעלייה".

⁴ ס"ל לאביי שמעיקר הדין אין מקח טעות אחר שנתן מעוה, כיון שצריך היה לבדוק הסחורה לפני שיתן מעוה, ומדלא בדק גמר בדעתו לקנותה איך שהיא. ורבא חולק וס"ל דבכל אופן היתה זו משיכה של מקח טעות - דאין ישראל רוצה לקנות ע"ז.

⁵ ס"ל לרבא שבכל ענין הוי מקח טעות וכנ"ל, אולם בשלא נתן מעוה לא מיחזי כע"ז ביד ישראל.

⁶ הגם דהוי מקח טעות מעיקר הדין מ"מ כשנתן מעוה מיחזי כע"ז ביד ישראל, ולכך לא יחזיר דנראה כאילו הישראל מוכר לעכו"ם ע"ז, וצריך להוליך הנאה לים המלח.